

Svatá Hora

1
2020
ročník
LVII

Akce K • Renesance poutních cest • Boj s morovou nákazou

OBSAH

Úvodník

Když se čas zastavil	3
----------------------	---

Ze Svaté Hory

Boj s morovou nákazou v Příbrami a na Svaté Hoře	4
Kdo je vděčný, chce se odvděčit Jak si představuješ takového katolíka...?	7
Glosička	9
Akce K na Svaté Hoře	10
Opravy na Svaté Hoře	31
Zprávy ze Svaté Hory	28

Spiritualita

Májové rozjímání	22
Kázání apoštolského nuncia	24

Informace

Hudba v nepřístupné bazilice?	12
Redemptorista Ján Ivan Mastiliak	14
O putování aneb Cesta nejen na Svatou Horu	18
Opravy na Svaté Hoře	26
Listárna	27
Exercicie, poutě	29
Pravidelné bohoslužby, otevírací doba	30

Když se čas zastavil

Brzy oslavíme seslání Ducha svatého. Mezi plody jeho působení patří mimo jiné moudré či správné hospodaření s časem. Dobře víme, že nakládat s časem, který je nám dán, to je prostě umění. Nejedna z nás by chtěla toto umění zvládat lépe než tomu je dosud.

Letošní rok ještě není v polovině, ale když se podíváme zpět na celý dosavadní čas leto-počtu 2020, tak je jisté, že tento rok je jiný, zvláštní, výjimečný, prostě takový, že se za-píše do historie, a to ne zrovna slavně. Zažili jsme totiž strach a nejistotu, zažili jsme zá-kazy a přísná opatření související s nákazou koronaviru. Někteří z nás zažili odloučení od druhých kvůli nařízené karanténě. S dopady celé situace, kterou do světa vnesla pandemie koronaviru, se budeme dlouho potýkat.

Ve spojení se všemi opatřeními došlo k tomu, že jsme na víc než šest týdnů zavřeli brány poutního areálu. Téměř všichni zaměstnanci zůstali celou dobu doma, bohoslužby jsme vysílali přes internet. V historii Svaté Hory nevidáno. Mohlo to vypadat, že jsme tady jen seděli a čekali, co bude. Ano, čekali jsme, ale přitom jsme tvořili to, co by za běžného pro-vozu bylo provázáno velkou účastí lidí nebo slavnostní bohoslužbou. Vznikla tak výstava k 30. výročí znovupřevzetí Svaté Hory do správy redemptoristů po pádu totality. Místo zrušené oslavy 24. března bude vyhlášeno jiné datum. Akce K (tzv. Barbarská noc), při níž byly před 70 lety zabrány kláštery na na-šem území, bude také připomenuta výstavou. První koncerty Nedělních varhanních půlho-dinek byly díky televizi Gymnázia Příbram přenášeny přes internet. Došlo na servis zvonů i na práce v zahradě.

Každý z nás hodnotí čas spojený s koronavi-rem. Nemá smysl být zamračený a rozezlený na celý svět, protože se zastavil čas. Najdou se i ti, kdo onu dobu prožili jako požehnání. Protože mohli být se svými nejbližšími, proto-že se doma mohli věnovat tomu, co dlouho odkládali. Čas se sice jaksí pozastavil, ale důležité je to, čím jsme ho naplnili. Jak jsme s časem naložili.

Přejme si a vyprošujme dar moudrosti, aby-chom dokázali dobře hospodařit s darem času i s darem života.

P. David Horáček, CSsR

Zelený čtvrtek a Velký pátek

Fotografie

na titulní straně časopisu:

Getsemanská zahrada u oltáře
českých patronů ve svatohorské
bazilice

Boj s morovou nákazou v Příbrami a na Svaté Hoře

Uplynulo již více než tři sta let od doby, kdy v habsburské monarchii opět zaútočila smrtící nákaza. Během roku 1712 se objevila v Uhrách a ve Vídni. Nevědělo se, že je to bakterie *Yersinia pestis*, ale bylo známo, že se nemoc umí rychle šířit a zahubit v nakažených místech značnou část obyvatelstva. Člověka dokázala zabít během pouhých pár dní od okamžiku, kdy se nakazil.

Začátkem srpna 1713 se vrátil jeden z radních z Prahy se zprávou, že morová rána, jak se tehdy říkalo, v pražských městech už udeřila. Císař Karel VI. nařídil 30. července 1713 královským místodržícím ustanovit zvláštní zdravotní komisi, která by podnikla vše potřebné k omezení nákazy. Účinný lék nebyl k dispozici, a tak nejdůležitějším opatřením proti zmírnění epidemie byla už tehdy

karanténa. Komise se ale sešla až 17. srpna, tím ztratila víc než čtrnáct dnů, a zemští fyzikové ani mnozí lékaři zpočátku nekonali svou práci pořádně.

Příbramská městská rada zavedla příslušná opatření 18. srpna. Vstupu podezřelých osob do města bránily tříčlené měšťanské hlídky. Nikdo z Příbramských už nedostal povolení k cestě do Prahy a neměl chodit tam, kde se nákaza objevila. Přesto se našly čtyři neposlušné obyvatelky, které byly 1. září 1713 po svém návratu z podezřelých míst vyexpedovány z města a dány do karantény. Další čtyři měšťanky, které přes zákaz magistrátu schválně a z trucu chodily do nebezpečných míst a ještě se potupně tomuto zákazu vysmívaly, byly odsouzeny ke čtyřem dnům v šatlavním arestu, přísnějším příbramským vězením. Ony se ale nenakazily.

Ponocní byli napomenuti, aby lépe ponocovali a troubili. Měšťané sestavili hlídky, při nichž se střídali a nesměli hlídat dvakrát za sebou, aby z vyčerpání neonemocněli. Na přístupových cestách do města byly vybudovány šraňky, aby se dovnitř nikdo cizí nedostal. Obyvatelé města a okolních vesnic nesměli pod trestem pokuty nikoho neznámého ubytovávat, hlavně ne žebráky a tuláky, a do města neměli přístup žádní svatohorští poutníci. Na ulice se nesměla vylévat špinavá voda z domácností a chlévská mrva se měla ihned odvážet z města na pole.

Magistrát rázem zapomněl na své spory se svatohorskými jezuity ohledně pivovaru a prodeje piva, které tehdy bylo základní a velmi výživnou potravinou, a požádal jejich představeného, zda by do Příbrami neposlal jednoho ze svatohorských jezuitů, aby pomohl příbramskému děkanovi navštěvovat nemocné a zaopatřovat umírající, pokud by „ruka Páně s morovou ránou, čehož Bůh všech milostivě chrániti rač, se nás dotknouti ráčila“. Superior souhlasil, že Svatá Hora městu vypomůže, a jezuité dostali piva, kolik potřebovali.

Ze tří duchovních poslaných ze Svaté Hory do Prahy, kde věřícím posluhovali svátostmi, tam však dva zemřeli.

Na konci září městská rada požádala svatohorské jezuity o přinesení zázračné sošky Panny Marie Svatohorské do Příbrami, aby se mohlo konat procesí okolo města a bohoslužba v kostele svatého Jakuba za odvrácení morové rány. Než přišlo schválení od arcibiskupa, mor se dostal do Dubna a na Novou Hospodu, postavenou nedávno na cestě ke Svaté Hoře. Magistrát nechal na zahánění moru vyzvánět kostelními zvony, stejně jako se to dělalo v případech blížících se mračen.

Během služby nemocným a umírajícím se nakazil oblíbený příbramský čtyřasedmdesátiletý děkan Václav Ignác Millinger, který zemřel ve městě jako první 5. října 1713. Pochovali ho na novém morovém hřbitově za městem až o dva dny později, přestože bylo nařízeno pohřbívat nakažená těla okamžitě. Magistrát však nařídil, že se i zemřelí na mor budou pochovávat podle křesťanského obyčeje v přítomnosti duchovního.

Prosebné procesí se konalo 9. října 1713, i když už bylo jasné, že se Příbrami mor nevyhnul. Lidé se zpovídali a veřejně přijímali svátost oltářní, aby s čistou duší a klidem dokázali čelit nebezpečí a byli připraveni i na smrt. Modlili se, aby jejich město zůstalo aspoň co nejvíc uchráněno. Městský písař o tomto procesí podle pokynu městské rady udělal „na věčnou paměť“ zápis do radního protokolu.

Život v uzavřeném městě se ale nezastavil. Na radnici se úřadovalo a dál se tam řešily spory mezi sousedy, ovšem našli se tací, kteří se pod hrozbou možné blízké smrti raději usmířili. Někteří lidé se dál chystali k svatbě, a tak se v pivovaru stále vařilo pivo, které bylo dokonce levnější, protože se nemohlo nikam vyvážet. V listopadu byl zrušen svatolinhartský jarmark. Městská rada

požádala administrátora farnosti, aby sloužil mše brzy ráno, protože na ně bude chodit málo lidí a nákaza se nebude šířit. Felčarovi Janovi Brunnerovi se zpočátku nechtělo nakažené lidi navštěvovat, ale když mu městská rada pohrozila odebráním platu, začal jim své služby ochotně prokazovat, a tak mu povolila jeho deputát zase dávat. Do ohroženého města byl krajským úřadem několikrát vyslán ještě felčar Bok, který s sebou přivezl ochranné prostředky a léky. Dostal za to od města kromě peněz také 92 kg železa z městské železárně.

Lidé byli upozorněni, že se musí zničit veškeré věci nakažených včetně peřin, což bylo pro všechny opravdu těžké, protože jejich pořízení bylo velmi nákladné. Hrobaři museli na radnici znovu odpřisáhnout, že nakažené zemřelé pochovají se všemi šaty a svršky. V domech, kde se nákaza objevila, se nesměl provozovat obchod, což platilo zvlášť pro pekaře, kterým bylo zakázáno péct chleba na prodej. Lidé z nakaženého domu se nesměli scházet s ostatními lidmi, dokud jejich dům nebyl úředně prohlášen za zdravý. Jednomu starému měšťanu zemřeli čtyři blízcí příbuzní, a protože zůstal bez prostředků, musela se o něj postarat městská rada. Po městě chodil statečný Mates Mayerhofer, který musel každý dům prohlédnout, zda v něm není někdo nakažený. Dostal za to od magistrátu půl strychu žita, větel pšenice a dvě čtvrtce hrachu.

V prosinci nastala velká zima, a tak byly měšťanské hlídky zrušeny. Krajskému úřadu se musely pravidelně posílat soupisy nakažených a zemřelých a také padlého dobytka. Na konci roku svolala městská rada celou obec – zástupce všech rodin, aby jim sdělila, že se nadále budou přísně dodržovat

všechna zavedená opatření včetně separace nemocných, a zvlášť zákaz pohybu mimo město a jeho vesnice, aby byl mor vymýcen. V květnu tu definitivně skončil. Celkem bylo do příbramské farní matriky zapsáno třicet osob ve věku od pěti týdnů do 74 let, kteří prokazatelně zemřeli na mor. Díky přísným opatřením se v Příbrami oproti jiným lokalitám počet zemřelých alespoň výrazně snížil.

Počet obyvatel v Čechách před touto epidemií se odhaduje na milion a půl až dva miliony. Od 1. ledna 1712 do 15. března 1714 v českých krajích zemřelo na mor 4 144 hospodářů nebo hospodyň, 8045 dětí, 2736 čeledínů a děveček. Uhynulo 778 358 kusů panského dobytka, z toho 721 336 ovcí, a 428 019 poddanského, z toho 263 555 ovcí.

Když bylo nebezpečí moru zažehnáno, rozhodla městská rada, že se 9. října 1714 bude konat z Příbrami na Svatou Horu děkovné procesí. Magistrát také nechal namalovat tabulky s textem, že právě skrze procesí konané 9. října 1713 se zázračnou svatohorskou soškou bylo královské město Příbram zachráněno od morové rány. Tyto tabulky ze Svaté Hory však na rozdíl od příbramských radních protokolů kamsi zmizely, stejně jako nový malovaný obraz, který tam tehdy Příbramští přinesli jako obětní dar.

PhDr. Věra Smolová

Kdo je vděčný, chce se odvděčit

Kázání při pohřební mši za Ludmilu Fousovou, bazilika na Svaté Hoře, 17. února 2020

Milí přátelé, zarmoucená rodino, bratři a sestry,

scházíme se dnes nad rakví zemřelé paní Ludmily Fousové, abychom poděkovali za její život, abychom poprosili za Boží milosrdenství pro ni a abychom se s ní rozloučili. Rovněž jsme tu proto, abychom zavzpomínali na to, co jsme s ní všechno prožili a abychom se utvrdili v naději na budoucí setkání. Věřte, nic z toho není samozřejmé. Pohřeb dnes začíná být pomalu mimořádnou událostí. Jako by současnou společnost zajímal jen člověk, který může vyvinout nějaké úsilí, podat výkon a být užitečný. A přesto je pohřeb v životě nás – ještě živých – velmi důležitý.

Na prvním místě je **vděčnost**. Ona jde ruku v ruce se **vzpomínáním**. Jsou tady lidé, kteří znali zesnulou po celý svůj život, další dlouhá desetiletí. Mezi ty druhé patřím i já. Paní Fousová vždycky byla člověkem, s nímž bylo dobře. Spojovala nás hudba, měli jsme rádi její výbornou kuchyni, rádi jsme se smáli a bylo nám potěšením být spolu. Nechci a nesmím zapomenout na její vztah ke Svaté Hoře, který byl jednak vztahem k posvátnému místu, ale také vztahem k lidem, kteří zde žili, působili nebo kteří sem chodili. Mezi ně na prvním místě patřil P. Karel Bříza, který prostřednictvím hudby od konce 60. let zformoval a dal dohromady velkou skupinu lidí, které spojovala hudba a víra. Z tohoto dědictví jsem v druhé generaci žil i já, a hudba a lidé kolem ní byl a je můj svět. Paní Fousová nebyla jen jedním z těchto lidí, byla často hybatelem – ať pro svůj jasný názor, který se nikdy nebála vyslovit, tím, že popostrčila nebo přibrzdila svého manžela Zdeňka nebo i díky své sebekritičnosti, s níž dokázala odhadnout pravý stav věcí i reálnou možnost něco uskutečnit. Do poslední chvíle byla s námi a mezi námi, na kolik jí to jen její zdravotní stav dovozoval.

Kdo je vděčný, chce se odvděčit. Jak se ale odvděčit zemřelému? Zcela jistě je tu mnoho viditelných projevů vděku. Kytice a věnce, hudba a zpěv. Avšak nejdůležitější z toho všeho je, že jsme tady. Chodit na pohřby se nosí čím dál méně, o to však je to důležitější. Na prvním místě je tedy vděčnost projevená přítomností. Možná k tomu patří i určitá porce sebezáporu, protože chodit na pohřby vskutku není příjemné. Děkuji Vám všem, že jste tady!

My křesťané známe ještě jinou vděčnost. Je to **modlitba**. Vychází z víry ve „společenství svatých“. Není to nijak okrajový předmět víry, je jasně vyjádřen v krédu, a i když stojí v samém závěru tohoto vyznání, není zdaleka poslední – neboli, jak říkají angličtináři: last, but not least.

Víra ve společenství svatých, je víra v to, že církev není jen viditelná instituce a komunita lidí zde na zemi, tak jako mnohé jiné instituce a komunity, ale že jsme se křtem stali členy společenství, kde smrt není, ale proměňuje. Možná známe učení o třech podobách církve: bojující, trpící a vítězné. Dovolím si je zde připomenout. **Církev vítězná** jsou ti křesťané, kteří uspěli před Boží tváří a jsou tedy svatí. Ti se přimlouvají za nás a my se modlíme k nim,

Ti se přimlouvají za nás a my se modlíme k nim, stejně jako se přimlouvají za naše zemřelé. **Církev bojující** – to jsme my zde na zemi. Apoštol Pavel mluví o dobrém boji, který spočívá v zachování víry (2 Tim 4,7). My se modlíme ke svatým, a modlíme se za zemřelé, kteří ještě potřebují ke svatosti jaksi dozrát. A nakonec je tu **církev trpící**. To jsou ti, kdo zemřeli, jsou v zásadě Božími přáteli, ale k plnému patření na Boží tvář jim ještě něco chybí. Tento stav – zvaný očistec – není projevem Boží krutosti nebo přísnosti, ale projevem Jeho milosrdenství, které zároveň zachovává spravedlnost. Ano, tito lidé trpí, avšak nikoli proto, že by jim někdo ubližoval, ale souží se touhou a očekáváním. My jim toto čekání můžeme zkrátit svou modlitbou a dobrými skutky. Proto pohřbívat zemřelé a modlit se za ně je současně projevem vděčnosti i skutkem milosrdenství.

Tyto tři stavy církve jsou navzájem propojeny láskou, která silná jako smrt (Pís 8,6). Můžeme se to představit jako obrovský projev solidarity, kdy se jeden druhému snažíme pomoci. Pomoci k tomu, abychom dosáhli cíle své existence, totiž spočinutí v Bohu. Bůh pak není zlomyslným trapičem lidských bytostí, ale je současně Láska a Spravedlnost. Spravedlnost bez lásky by totiž byla tyraní, zatímco láska bez spravedlnosti by byla vlastně demotivující.

Vrcholem modlitby je Eucharistie, svátost, kterou slavíme mší svatou. V ní děkujeme i modlíme se skrze Krista, s Kristem a v Kristu. Svou smrt spojujeme s Kristovou smrtí a v jeho vzkří-

šení doufáme v naše vzkříšení. Jsme nesení Kristovou obětí. Proto se slouží mše za zemřelé a tato dnešní je sloužena za paní Fousovou.

Nakonec je pro nás pohřeb **mementem**. Uvědomujeme si, že i my zemřeme, že náš život na světě je omezený, a že tedy záleží na každém okamžiku našeho života a na tom, jak ho prožijeme. Dokud jsme na světě, můžeme napravit to, co jsme pokazili a můžeme prohlubovat to dobré, co jsme započali. Vážme si každého okamžiku svého života. Nebudme stále nespokojení a na všechno naštvání, budme vděční. A pamatujme na jednu moudrost. Nejlépe prožitý čas není ten, který jsme si ukradli pro sebe, ale ten, který jsme dali druhým. Bohu v modlitbě, bližnímu v pozornosti.

Budu-li upřímný, jsem přesvědčen, že i když umírání je bolestné, je smrt sama mnohem více bolestnou pro nás pozůstalé než pro zemřelého. Naše zesnulá je sice nyní od nás odloučená, ale může se znovu shledat s těmi, které měla ráda a kteří ji předešli na věčnost: s rodiči, manželem, již zmiňovaným P. Břízou a dalšími, s nimiž tady na světě prožila požehnaných devadesát let. Přejme jí to! A přejme si a snažme se o to, abychom se i my s nimi všemi jednou sešli před Boží tvář. To je z velké části v našich rukou!

P. Stanislav Příbyl, CSsR

Jak si představuješ takového katolíka...?

Mnohdy tu otázku dostávám. A k ní rovnou premisy, jak by tento popis neměl vypadat. Zdá se být skoro urážkou, když někdo mimo okruh věřících označí kněze nebo dokonce papeže s tím, že je „takový normální“ (v pojetí kritizujících rozuměj třeba: příliš málo svatý a snad až světsky zaměřený). Osobně se domnívám, že je to nedorozumění a takového termínu používám těž. A to netvrdím, že by mezi námi nebyli „ne-normální“ věřící, a to v tom nejlepším slova smyslu: lidé hluboce mysticky založení, což je patrné i z jejich chování, které pochopitelně často pro „běžného člověka zvenčí“ nemusí být zrovna nejstravitelnější. Byla by to přece trochu nuda, kdybychom se mohli všichni vtěsnat do jedné škatulky, kterou posuzující bratr či sestra zrovna považuje za ideální.

Co tedy pro mne znamená ono označení „normální katolík“? Jistě ne někoho, kdo svou víru bere jen tak lehce, aby jej příliš nezatížila a snad mu – nedej Bože – nekomplikovala bezstarostný život. Avšak ani jako toho, kdo ji do omrzení svému okolí předkládá a demonstruje tak svou pravou cestu. Spíše jako osobu, která s vírou v Boha vidí svět reálně, bez bigotnosti, kterou z duše nesnáší. Kdo chápe svět jako prostor, který je v souladu s Božím plánem, a to i přes urputnou (i když často nechtěnou) snahu nás všech udělat si věci po svém. Tak se současně víra tohoto „normálního katolíka“ může projevovat nespočtem praktických skutků lásky: pracovitostí, péčí o druhé, byť třeba někdy „jen“ v rámci svého zaměstnání, utužováním kolektivu svým pozitivním přístupem a jednáním, ale i oprávněnou a taktičtí kritikou či péčí o rodinu a blízké. A jistě mnohým dalším.

Až ve třetím odstavěku se nakrátko zastavím u osoby, kvůli níž tento text vznikl. Napsat vzpomínku na paní Ludmilu Fousovou do periodika, v němž jistě vyjde i text P. Stanislava Příbyla, který paní Ludmilu ve své vzpomínce dokonale vystihl, je obtížné. Byť samozřejmě v paměti každého z nás je akcentován jiný aspekt její osobnosti, jiné konkrétní příběhy. U varhaníka to – kromě výtečných jídel o našich poměrně častých večerních setkáních – budou především střípky související s hudbou na Svaté Hoře a chrámovým sborem, jehož byla dlouholetou platnou členkou. Pro mne však byla a je paní Fousová především příkladem v mnohém již shora naznačeném. Modelem onoho „normálního katolíka“. A to ostatní, veskrze osobní, mi, prosím, dovolu uchovat si jako nejněmnější vzpomínku jen pro mne samého.

Pavel Šmolík

Glosička

Události posledních dní (a to sice veskrze osobní, bez jejichž podrobného líčení může ctěný čtenář i tak pochopit obsah následujících řádek), ovlivněné jistě již tisíckrát skloňovaným koronavirem, který v jistých obavách znatelněji pootevřel naše srdce i mysl, aby se – snad nechtě – lépe navenek zjevily cesty našich myšlenek i skutků, tyto události mne přivedly na myšlenku podělit se i s vámi o slova kněze svaté pověsti a mnohým z vás jistě známého plzeňského zpovědníka P. Antonína Hýži. Ten mi při jednom z našich osobních setkání řekl asi toto: „Uvědom si, že to nejsou jen tvé opakované viny, ty skutky, ze kterých se často kaješ, které jsou Tvůj hřích. Tím bývá velmi často i to, co člověk ve své pýše považuje za jediné správné, mnohdy i zbožné a čím se často holedbá.“ Byť jsem – po té dlouhé době, kdy mi zněla do uší tato slova z úst otce Antonína – jen parafrázoval, musím se přiznat, že zvláště v nedávné minulosti jsem se často setkal s nutností oživit tento pohled na své skutky. A zaznamenal jsem, že patrně nebudu sám, komu by tato myšlenka mohla být ku prospěchu.

PŠ

Akce

na Svaté Hoře 13. – 14. dubna 1950

V dubnu uplynulo 70 let od chvíle, kdy byly po Velikonocích – v noci ze čtvrtka 13. na pátek 14. dubna 1950 – přepadeny mužské kláštery, mezi nimiž byl i řádový dům Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele na Svaté Hoře. Římskokatolická církev představovala pro vládu nejvyšší nebezpečí, protože v komunistickém systému, kde všichni měli věřit v jedinou ideu, měla nejvíc členů a nabízela lidem režimem nenáviděnou alternativu.

Svatohorští redemptoristé vzdorovali totalitnímu režimu již od dob komunistického puče v únoru 1948. Dne 22. června 1949 byl svatohorský rektor (představený) P. Josef Hynek předvolán na příbramskou radnici, kde ho pro přečtení pastýřského listu arcibiskupa Josefa Berana a pro kázání proti náboženské nesvobodě vyslyšel zemědělský tajemník Miloslav Tesařík, zároveň tajemník Okresního akčního výboru Národní fronty. O dva dny později byl P. Josef Hynek zatčen, ale po dlouhém nočním výslechu členy Státní bezpečnosti (StB) byl propuštěn, protože se StB obávala reakce poutníků na jeho případnou nepřítomnost při nadcházející slavnosti Korunovace. Svatou Horu už StB ale nespouštěla z očí.

Dvěma církevními zákony ze 14. října 1949 komunistický režim zavedl kontrolu nad životem všech církví a náboženských společností v Československu. Státní bezpečnost vytvořila zvláštní církevní oddělení a vybudovala síť svých informátorů. Život náboženských institucí silně omezoval Státní úřad pro věci církevní. Církevním tajemníkem tehdejšího příbramského okresu byl Šimon Kubát, uhlíř, který dříve pálil milře v brdských lesích.

Tyto církevní zákony však nepostihly důležitou součást katolické církve –

církevní řády a kongregace, které si uchovaly určitou samostatnost, což komunistickou moc dráždilo, a proto koncem roku 1949 schválilo vedení Komunistické strany Československa likvidaci klášterů a katolických řeholních řádů a kongregací.

Likvidaci předcházela politická a ideologická příprava, které se naplno věnoval především Rudolf Slánský (popravený na příkaz svých soudruhů v prosinci 1952). Jejím hlavním bodem bylo zatčení a veřejný monstrproces s význam-

Důkazky připravené StB proti kněžím

K

Tajné

nými představiteli řádů. Řeholníci byli vystaveni brutálnímu mučení a psychickému nátlaku, pod jejichž tíhou se přiznávali k velezradě a špionáži.

Dne 2. 2. 1950 byl P. Josef Hynek pod smyšlenou záminkou předvolán do kanceláře okresního tajemníka pro věci církevní Šimona Kubáta, kde byl zatčen. Později byl odsouzen na 12 let za velezradu, spočívající v přečtení pastýřských listů arcibiskupa Berana.

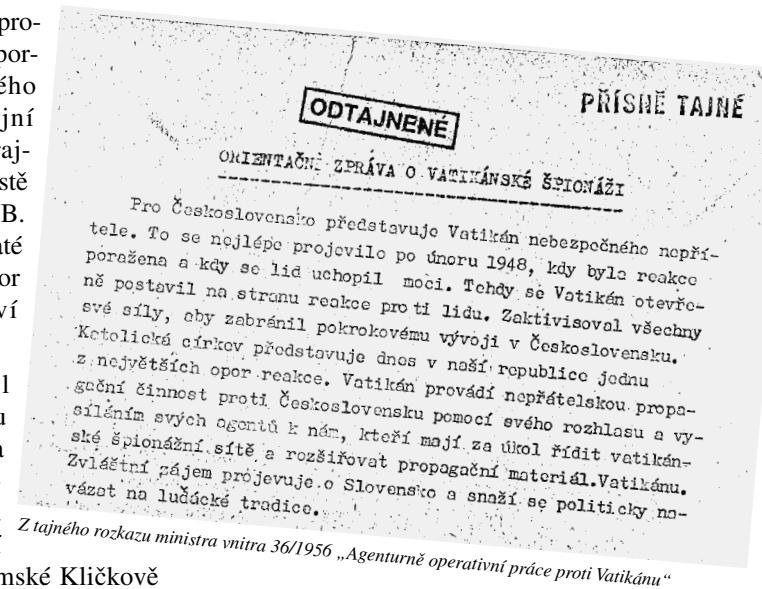
Likvidace klášterů měla krycí název Akce „K“. Na pokyn Státního úřadu pro věci církevní přepadli Svatou Horu 13. 4. 1950 ve 23 hodin tři důstojníci StB a přes dvě desítky ozbrojených příslušníků SNB. Řeholníci jim odmítli otevřít vrata kláštera, a tak je vylomili. Svatou Horu obsadili a zástupci zatčeného rektora oznámili, že se jejich řeholní dům zestátnuje. Během dvou hodin se museli řeholníci sbalit. Ze Svaté Hory byli vyhnáni, zařazeni do transportu označeného číslem 52 a internováni v tzv. centralizačním klášteře v Králíkách a v internačním klášteře v Želivi. Celkem jich bylo šestnáct. Později byli někteří odsouzeni k mnoha letům vězení.

Zátah na Svaté Hoře StB prováděla i po odjezdu transportu, zástupce představeného byl po skončení policejní prohlídky odvezen na Krajské velitelství StB a na místě byla ponechána hlídka SNB. Druhý den byl správou Svaté Hory pověřen administrátor příbramského děkanství František Ježek.

Další úder státu přišel 26. září 1950 v důsledku tzv. Akce Ř, která byla zaměřena na ženské kláštery. Z exercičního domu na Svaté Hoře a z církevní mateřské školky v příbramské Kličkově

vile byly odvezeny do internačního tábora řeholní sestry, které se zde staraly o nemocné a malé děti.

Podobný osud jako Svatou Horu postihl kláštery i řeholníky po celém Československu.

Z tajného rozkazu ministra vnitra 36/1956 „Agenturní operativní práce proti Vatikánu“

Hudba v nepřístupné bazilice?

Na jistě mnohé a oprávněné otázky: „Co se vlastně děje ve svatohorské bazilice v současnosti uzavřené, děje-li se tam vůbec co?“ chtěl bych reagovat alespoň z pozice vedoucího hudebníka tohoto poutního místa.

Pro znepřístupnění bohoslužeb veřejnosti přešlo dění i na Svaté Hoře na „on-line“ úroveň, tj. bohoslužby jsou i nadále, avšak ve větším rozsahu, přenášeny naší internetovou televizí. Zatímco v denním plánu přibýly k obvyklým mším ještě Korunka Božího Milosrdenství a večerní růženec, z pohledu doprovodu liturgie došlo naopak k jistému útlumu: varhanní doprovod měly po zbytek postní doby pouze nedělní bohoslužby. Důvodů bylo více: Především postní doba poskytuje jistý prostor pro možnou absenci varhanní hry. Dále již úvodu karantény bylo zřejmé, že někteří ze svatohorských varhaníků, kteří dojíždějí hromadnými prostředky (bydlíci v Plzni, ale též na Slovensku) prostě nemohou na bohoslužby přijet. Rovněž přítomnost amatérských varhaníků narážela na otázku karanténních opatření. Od Velikonočního Tridua však jsou již všechny mše opět s varhanním doprovodem.

Vzhledem ke změně situace, kdy nebylo možno využít služeb členů Svatohorského chrámového sboru, ale bylo jisté žádoucí připravit co nejdůstojnější hudbu pro liturgii Svatého týdne, Triduum a Boží Hod, bylo nutné revidovat původní dramaturgická rozhodnutí. Vznikly tak – kromě již rozpracovaných pašijí na Květnou neděli – zbrusu nový cyklus trojhlasých zpěvů na Zelený čtvrtek a Missa Nova – ordinarium pro Boží Hod pro tři hlasy (tři sólisty), varhany a trubku. Kompozice zazněly v premiérách při příslušných liturgiích. Jejich tvorba samozřejmě obsáhla desítky hodin práce, avšak bylo tak dosaženo kýženého cíle: zajistit hudbu odpovídající kvality pro nejvýznamnější dny letošního Velikonočního okruhu za účasti minimálního počtu hudebníků a vždy jen po krátké zkoušce.

M. Studená při streamu Nedělní varhanní půlhodinky

Dovolu mi, byť anonymně, připojit dík všem členům naší komorní hudební skupinky, kteří svým interpretačním úsilím umožnili realizovat důstojnou hudební složku i během letošních oslav Kristova vzkříšení.

Obdobný problém, totiž dočasná nepřístupnost baziliky pro veřejnost, ohrozila včasné zahájení letošních Nedělních varhanních půlhodin. Na pomoc přispěli ochotní členové GymTV Příbram, internetové televize místního gymnázia, kteří zajistili přenos prvních pěti květnových koncertů tohoto cyklu prostřednictvím svého kanálu na Youtube. Některé z koncertů bylo třeba navíc narychlo přepsat českým interpretem. Pracovníkům GymTV i ochotným zastupujícím interpretům rovněž patří náš velký dík.

Pavel Šmolík

PAŠIJE A KŘÍŽOVÁ CESTA ZE SVATÉ HORY

RADEK REJŠEK
ALFRED STREJČEK
PRAŽŠTÍ PĚVCI
PAVEL ŠMOLÍK

V závěru postní doby jsme pro vás vzhledem k mimořádné situaci připravili ve spolupráci s vydavatelstvím Arta nahrávku velkopátečních Pašijí podle Jana z pera skladatele Radka Rejška, které každoročně zaznívají ve svatohorské bazilice. Bohužel, letošního roku je vzhledem k omezením nebylo možné ani provést, ani v tomto prostoru osobně vyslechnout. Vstupte tedy do svatohorské baziliky alespoň sluchem. Janovy pašije jsou doplněny hudebními meditacemi na zastavení křížové cesty – zpracováními postních písní. Na svatohorské velké varhany hraje regenschori Pavel Šmolík. Pašije zpívá sbor Pražští pěvci pod vedením Stanislava Mistra. Umělecký přednes Alfred Strejček. CD můžete objednat na prohlídka@svata-hora.cz.

Kam na nedělní procházku? Na koncert na Svatou Horu!

Nedělní
varhanní
půlhodinky
květen – říjen každou neděli ve 14.00

Projekt se koná za finanční podpory Města Příbram

Vstupte do svatohorské baziliky s hudbou Radka Rejška a slovem Alfreda Strejčka

Boží služebník

redemptorista Ján Ivan Mastiliak (1911–1989)

Redemptorista Ján Ivan Mastiliak patřil v období komunismu v okruhu tajné církve mezi nejznámější řeholníky. Lidé, kteří ho blíže znali, mohou potvrdit, že setkání s ním bylo setkáním se světcem. Bylo přímo cítit, že má zájem o druhého člověka, že velmi miloval duše a upřímně mu záleželo na jejich spáse.

Řeckokatolický redemptorista

Ján Ivan Mastiliak se narodil 5. listopadu 1911 v Nižném Hrabovci. V červnu 1922 se na svatých misiích v Nižném Hrušově seznámil s redemptoristy, kteří ho přijali do juvenátu v Hlučíně na Moravě. Tam se potvrdilo, že je výborným a zbožným studentem a dokáže svoje nadání zúročit. Dařilo se mu ve studiu cizích jazyků, hlavně řečtiny, francouzštiny a němčiny. V létě 1928 vstoupil do noviciátu ve Stropkově a řeholní sliby složil 2. srpna 1929. Ve studiu filozofie a teologie pokračoval v semináři redemptoristů v Obořišti u Dobříše. I zde vynikal neobyčejným intelektem a zbožností. Přispíval do seminárního časopisu Alfons, skládal vlastní básně, psal a překládal články na unionistická a teologická témata, věnoval se i dějinám redemptoristů.

Podle jeho vlastních slov jedním z hlavních motivů, proč nakonec zasvětil svůj život Bohu, byla těžká nemoc a utrpení Michaela Poláka, matčina otce, který trpěl rakovinou kůže na obličeji. Kladl si otázku: „Bože, proč jsi dopustil tento kříž? Je to trest za něco?“ Rozhodl se odčinit toto utrpení obětováním svého života Bohu a definitivně se vydal na cestu duchovního povolání.

Na kněze byl vysvěcen 12. srpna 1934 v Užhorodu. Redemptoristé v něm získali prvního řeckokatolického kněze původem z východního Slovenska. V červnu 1935 byl po ukončení studia teologie přeložen do kláštera v Michalovcích. Zde působil krátce, protože musel nastoupit základní vojenskou službu, ze které byl však už po čtyřech měsících propuštěn kvůli nemoci.

Mladý kněz, student a pedagog

Od roku 1937 žil v Římě, kde studoval ve Východním institutu a na Gregoriánské univerzitě. Doktorát obhájil ve Východním institutu 19. června 1941. Počátkem roku 1944 se zhoršil jeho zdravotní stav. Důvodem bylo to, že se v náročných podmínkách zavázal k opatrování těžce nemocného spolubratra. Nakonec byl nucen přerušit studium s tím, že doktorát na Gregoriánské univerzitě dokončí později. K tomu však už nikdy neměl příležitost.

V dubnu 1944 se vrátil na Slovensko a pracoval v Podolínci. Když na konci ledna 1945 vstoupila do města Rudá armáda, ruský major velící jednotkám požádal rektora kláštera, aby mu dělal tlumočníka. Ten však doporučil otce Mastiliaka, který už byl připraven k odchodu do kláštera v Michalovcích. Tato laskavost ho stála nejen čas, ale později byl před komunistickým sou-

dem obviněn, že se vplížil do Rudé armády jako špion. Do Michalovců přišel 23. února 1945. Jako nový představený kladl důraz na horlivé dodržování řeholních a církevních předpisů, na formování juvenistů, na zřízení nového kláštera na Podkarpatské Rusi a samostatné řeckokatolické viceprovincie na Slovensku. Dlouho představeným nebyl, protože byl v létě 1945 jmenován profesorem pro seminář redemptoristů v Obořišti v Čechách.

Když tam 10. září 1945 přišel, představení mu svěřili vyučování dogmatiky, asketiky a orientálních předmětů a později také filozofie. Ještě za svého pobytu v Římě navštěvoval unionistická setkání, kde nejen získával nové zkušenosti, ale také vlastními přednáškami obohacoval ostatní účastníky. V těchto činnostech pokračoval i jako profesor v Obořišti a jako uznávaný odborník na orientální předměty byl 11. prosince 1948 jmenován Knížecí Arcibiskupskou konzistoří v Praze za člena komise pro biritualismus.

Nespravedlivě odsouzený

Na začátku roku 1950 komunisté naplánovali, že tzv. „monstrproces“ s deseti vybranými řeholníky musí být proveden ještě před plánovanou akcí „K“, zaměřenou na likvidaci klášterů. Proces byl připraven do posledního detailu v kancelářích komunistických pohlavářů a měl být propagandisticky využit k ospravedlnění plánované likvidační akce proti řeholníkům.

Mezi deseti „vyvolenými“ řeholníky byl i redemptorista Mastiliak, jako jediný Slovák a řeckokatolík. Státní bezpečnost ho zatkla 14. března 1950. Ve vyšetřovací vazbě proti němu byly použity nezákonné vyšetřovací metody. Ve vykonstruovaném procesu, který probíhal od 31. března do 5. dubna 1950, mu

byl prokurátorem navržen trest smrti. Nakonec jej Státní soud v Praze odsoudil za špionáž a velezradu na doživotí, konfiskaci celého majetku, peněžité trest ve výši padesát tisíc korun a ztrátu čestných občanských práv na deset let. Následovalo věznění na Mírově, ve Valdicích a v Leopoldově. Vše snášel statečně. Ve vězení se setkal téměř se všemi tehdejšími katolickými biskupy, pronásledovanými politiky a představiteli veřejného života. Téměř čtyři měsíce prožil ve společné cele i s pozdějším prezidentem Československa Gustávem Husákem, což později velmi pomohlo při obnově Řeckokatolické církve. Po amnestii byl nakonec 9. května 1965 propuštěn.

Nikdy se nenechal „znormalizovat“

Po propuštění z vězení žil na privátě v Prešově a do roku 1969 pracoval v civilním zaměstnání. V letech 1968 až 1981 byl protoigumenem Michalovské viceprovincie redemptoristů. Zasloužil se také o obnovu Řeckokatolické církve a o překlady liturgických textů do slovenštiny. Tajně u něho vystudovalo

více než třicet řeholních a eparchiálních kněží a byl formátorem a zpovědníkem řeholních sester a laiků. Stále byl pod kontrolou Státní bezpečnosti, která ho považovala „za „šedou eminenci“ Řeckokatolického biskupského úřadu v Prešově s obrovským vlivem na ordináře Hirka, kterému dělá poradce“. Těžištěm jeho práce byla „aktivizace ilegální církve a laického apoštolátu“.

Před rokem 1950 publikoval v časopisech (např. Hlídka, Jitro, Na hlubinu, Smer, Apostolát sv. Cyrila a Metoděje, Svatá Hora, Misionár, Acta Academiae Velehradensis), dále vydával knihy (např. K základům katolického unionismu) nebo poezii (Žalmy duše). Už tehdy používal pseudonym Ivan Marianov. Po roce 1968, když nemohl publikovat pod vlastním jménem coby autor více než sta překladů distribuovaných jako samizdaty, se k tomuto pseudonymu velmi rád vrátil. Jeho záběr byl velmi široký. Věnoval se liturgii, spiritualitě, historii kongregace, unionismu a ekumenismu, hagiografii, eklesiologii nebo filozofii.

Ctitel Přesvaté Bohorodičky a svatých

Je všeobecně známo, že otec Ivan byl velkým mariánským ctitelem. Často žertovně říkával: „*Držím se Matky Boží a dvou holí*“, protože musel v posledních letech svého života používat k chůzi hole. Mariánskou úctu do-

poručoval každému, kdo ho navštívil (řeholníci, kněží, laici) kvůli zpovědi a duchovnímu vedení, a často rozhovor zakončil slovy: „*Jen se držte Matky Boží a všechno bude dobré.*“

Byl velkým ctitelem svatého Josefa a svatého Alfonse, ale svou spiritualitou jej nejvíce okouzila Svatá Tereza z Lisieux. Často opakoval slova: „*Všechno, co mám, je na její přímmluvu, jí jsem vděčný za všechno.*“ Do slovenštiny přeložil veškerou literaturu, kterou měl o této světici k dispozici, a snažil se, aby ji papež prohlásil za Učitelku církve. Toho se už ale nedožil.

Podkrovní prostory, v nichž o. Mastiliak žil až do své smrti, popsal jeden z jeho hostů takto: „*Příbytek pana profesora byl jednoduchý. Stěny jeho pokoje zdobily obrazy svatých a různé další pamětihodnosti. Člověk byl až šokován při pohledu na plejádu takové svatosti vystavenou zraku všech, kteří ho navštívili. Poklidné prostředí, v němž pan profesor trávil požehnané dny svého stáří a vytvářel tu obdivuhodnou harmonii mezi chatrnějším zdravím a obdivuhodnou zralostí svého ušlechtilého ducha, mělo mocný vliv na duše náhodných návštěvníků, kteří velmi rádi pobýli v jeho milé a ušlechtilé přítomnosti.*“

Konec pozemského putování a kanonizační proces

Ján Ivan Mastiliak zemřel 18. září 1989 v Prešově. Pohřební obřady se konaly 22. září v katedrále sv. Jana Křtitele a vedl je Ján Hirka, tehdejší ordinář prešovské řeckokatolické eparchie. Otec Mastiliak byl pohřben na veřejném hřbitově v Michalovcích.

Už za jeho života se ozývaly hlasy, které říkaly, že je výjimečným člověkem. Jeho zpovědnice v prešovské katedrále byla stále obléhána kajcníky, kteří byli ochotni čekat i hodiny, jen aby mohli právě u něho přijmout svátost smíření. Po jeho smrti začali redemptoristé shromažďovat materiály a svědectví, které by mohly být případně použity pro jeho kanonizační proces. Eparchiální fáze kanonizačního procesu začala 31. ledna 2015. K úspěšnému završení tohoto procesu může pomoci každý podáním svědectví o tomto Božím služebníku nebo modlitbou za jeho blahorečení:

Všemohoucí Bože, z hloubi duše se skláníme před tvou božskou velebností. Děkujeme ti za milosti a dary, kterými jsi obdaroval svého služebníka řeholního kněze Jána Ivana Mastiliaka. Prosíme tě, skrze jeho přímmluvu nám uděl milost, o kterou pokorně prosíme (nyní přednes svou prosbu). Pane, je-li to tvá vůle, dopřej nám milost, abychom otce Ivana mohli co nejdříve uctívat jako blahoslaveného, neboť od tebe pochází každé dobro a my ti vzdáváme slávu, Otci i Synu i svatému Duchu, nyní i vždycky i na věky věků. Amen.

Prosíme, abyste všechny milosti obdržené při modlitbě za blahorečení otce Ivana oznámili na adresu: Vicepostulátor, Kláštor redemptoristov, Masarykova 35, 071 01 Michalovce, Slovensko.

Daniel Atanáz Mandzák, CSsR
(pokračování příště)

0 putování aneb Cesta nejen na Svatou Horu

V minulých dvou číslech jsme Vám představili trasu, která vede na Svatou Horu z jihu. Pokud Vás naše putování zaujalo, nabízíme Vám další trasu. Trasu, která vede přesně z opačného směru, ze severu, trasu číslo 1.

Musíme přiznat, že článek se nám tentokrát nepíše lehko. V celém světě právě řádí pandemie koronaviru. Můžeme se pouze dohadovat, kam se situace vyvine za těch několik týdnů, které uplynou od napsání návrhu článku po jeho vytištění a distribuci. Možná v tu dobu nikdo nebude mít ani pomyšlení či možnost vydat se na nějaké putování. Pevně doufáme, že situace se postupně uklidní, tak jako se nakonec vždy uklidnila po pandemiích či po finančních a společenských otřesech v minulosti. Život půjde dál, ač pravděpodobně pozměněn. Jednotlivec si ponese své leckdy velmi hluboké šrámy, které utrpěl v nastalém období - většinu z nás ještě před pár měsíci stěžil představitelným.

Stará poutní místa a cesty, které k nim vedou, již zažila mnoho takových tragických období. Přesto či právě proto vytrvala. Nabízela vždy alespoň částečnou útěchu, formu prosby, možnost poděkování, leckdy i zapomení či smíření. V dobách nejhroších právě víra, myšlenka, sen, že se vše opět v dobré obrátí, umožnily přežít a adaptovat se na nové poměry. Vždyť to je pravá podstata živých organismů - schopnost přizpůsobení se. A právě víra dává nám lidem tu až neuvěřitelnou sílu překonat útrapy a jít dál.

Pojďme tedy spolu zatím alespoň ve snu podniknout další část putování. Putování na Svatou Horu, které již před námi absolvovalo tolik poutníků, ať již s prosbou, poděkováním, či alespoň pokloněním se a ztišením se před milostnou soškou Panny Marie Svatohorské s Jezulátkem.

Tak jako je současná doba náročná, je i tato trasa obtížná. Ačkoli vede okolím Prahy a oblastí středních Čech, jsou některé její pasáže špatně schůdné. Na to je třeba myslet a nepřecenit vlastní síly.

Den 1. - Břevnovský klášter - Řeporyje, 15 km

Výchozím bodem bude symbolicky Břevnovský klášter, tedy Benediktinské arcidiecéze sv. Vojtěcha a sv. Markéty. Nejstarší český klášter, založený roku 993 svatým Vojtěchem Slavníkovcem a knížetem Boleslavem II., patří právě mezi ta místa, která byla těžce zkoušena časem a okolnostmi - přesto vytrvala a stojí tu dál ve své hloubce a majestátnosti.

Na začátku 15. století byl klášter prvně zničen tábority. K jeho obnově došlo až v polovině 16. století. Bazilika, tak jak ji dnes známe, byla vystavěna v první polovině 18. století ve stylu vrcholného baroka dle plánů Kryštofa Dientzenhofera. Ve druhé polovině 18. století za pruského obléhání Prahy sloužil kostel jako stáj a lazaret. Za císaře Josefa II. sice nebyl jako jeden z mála Břevnovský klášter zrušen, ale v dalším období spíše upadal. Až ve 30. letech 20. století byl klášter reformován mnichy z belgického Chevetogne, aby byl v roce 1951 rozpuštěn a mniši deportováni. Jeho prostory sloužily až do roku 1990 jako archiv ministerstva vnitra. Tzv. malý nebolí

Sartoriův konvent využívala StB pod krycím názvem „Montážní ústav“. Po Sametové revoluci v letech 1991–1993 byly klášter i bazilika konečně znovu obnoveny a s velkou podporou zahraničních klášterů opraveny. V roce 1993, tedy tisíc let od jeho založení, bylo Břevnovské opatství povýšeno papežem Janem Pavlem II. na arcidiecézi.

Možná ona tesklivá historie dál prosakuje z klášterních zdí i zahrad a dodává hlubokou atmosféru, kterou zde pociťujeme. Připomíná nám, jak vzácné a pomíjivé jsou chvíle blahobytu, jak je třeba si je hýčkat a s pokorou o ně pečovat. Zastavme se tedy na chvíli, vydechněme, zapalme svíci za šťastné putování a vydejme se na cestu prosti hektičnosti běžných dní, která nám mnohdy brání vidět to podstatné.

Připravme se na to, že dnešní část trasy nebude vždy procházka růžovou zahradou - tak jak tomu už průchody velkými městy jsou, respektive nejsou. Abychom se co možná vyhnuli nepříjemné cestě skrze předměstí, povedeme Vás od parku k parku, od zeleně k zeleni, na úkor toho, že vynecháme historické centrum Prahy. Tudy by ostatně měla jednou vést pomyslná trasa 2. Pokud někdo přeci jen prahne stočit se do křivolakých uliček staré Prahy, fantazii se meze nekladou.

Teď už ale vzhůru na cestu. Nejprve musíme překonat přílehlou frekventovanou dopravní tepnu Patočkovu ulici a vydat se vzhůru po schodech ulicí Řečického a Kozlovou, která nás dovede ke 4. kapli hájecké poutní cesty poblíž Usedlosti Ladronka. Skrze park Ladronka dojdeme k další rušné silnici - Podbělohorské. Tu přejdeme a vydáme se kolem areálu Nemocnice Na Homolce, ulicemi Nad Motolskou nemocnicí, Šafránecká, Roentgenova; po levé ruce necháme hřbitov a park Kotlářka, a ulicemi Brdlíkova a Zahradníčkova dojdeme až k další dopravní tepně - Plzeňské ulici.

Ihned po přejití však opět vstoupíme do zeleně, lesoparku Cibulka. Vlevo na kopečku mineme Čínský pavilon a vnoříme se do opravdového lesa uprostřed velkoměsta. Máme-li dost elánu, můžeme vystoupat na rozhlednu Cibulka. Před námi se line nejmalebnější železniční trať v Praze - Pražský Semmering. A my se blížíme ke stolové hoře Vidouli.

Park opustíme ulicí příhodného názvu, Na Vidouli, která nás dovede až k Jinnickému zámku. Od něj Karlštejnskou a následně Butovickou ulicí doputujeme do Starých Butovic, kde se připojíme na žlutě značenou turistickou trasu. Ta vede přes mohutný skalní ostroh s pozůstatky Hradiště Butovice, které bylo obýváno již v mladší době kamenné. Dál se spouští ze srázu až na dno Prokopského údolí. U Klukovického viaduktu se odpojíme od žluté trasy a pokračujeme dále po navazující zelené naučné stezce Údolím Dalejského potoka, kterou dojdeme až na kraj Řeporyjí.

Ač jsme stále v Praze, ušli jsme již 15 km. Cesta městem je vždy náročnější než otevřenou krajinou a není radno přepínat hned první den síly. Můžeme tedy skončit pro dnešek putování zde a po přespání v některém ze zdejších penzionů pokračovat dál.

Den 2. - Řeporyje - Karlštejn, 22 km

Následující den se vydáváme z místa, kam nás do Řeporyjí dovedla naučná stezka. Zde bohužel není zbytků, a abychom konečně opustili pražskou aglomeraci, musíme zvládnout zhruba 4 km po silnici.

Pod železničním viaduktem se napojíme na cyklostezku A11, po které dojdeme skrze osady Zmrzlík a Zadní Kopanina až k hranicím CHKO Český kras. Cestou podél Mlýnského potoka mineme několik pramenů, studánek a skalních masivů, až se dostaneme na křížení s červenou turistickou trasou. Po ní zabočíme doprava a malebným údolím Radotínského potoka doputujeme až na rozcestí u Kalinova mlýnu.

Dál se vydáme doleva přes potok po modré, která nás dovede do Třebotova. Po modré pokračujeme ještě kousek a Třebotov obcházíme přilehlým hájem.

Na lesním křížení cest odbočíme doprava po zelené a okolo židovského hřbitova se vrátíme do centra vesnice a dojdeme až ke zdejší zrekonstruované tvrzi. Pokud byste raději volili denní trasy delší, či naopak cestu dělili do kratších úseků, stojí za zvážení využít ji k přespání. Od ní pokračujeme stále po zelené turistické trase až do Vonoklas. Cestou necháváme po levé ruce Přírodní rezervaci Kulivá hora, která svým geologickým významem přesahuje význam CHKO Český kras.

Pokud si nechcete nechat ujít dřevěnou polychromovanou kapličku sv. Panny Marie na kraji Vonoklas, tak odbočte na křížení se žlutou turistickou trasou doleva. Jen musíte počítat s tím, že si zajdete asi 1 km a po silnici. Od kapličky pak dojdete po červené do Vonoklas na křížení s naší původní zelenou trasou.

Na konci obce můžete doplnit zásoby ve zdejším Koloniálu nebo se občerstvit v restauraci Na Vyhliďce. Odtud už budeme pokračovat dál po červené turistické značce, která je zde součástí jedné ze Svatojakubských poutních cest. Krátce za Vonoklasy se ponoříme do hlubokých lesů Karlického údolí a sklesáme až ke Karlickému potoku. Jen kousek od naší trasy stojí pozůstatky hrádku Karlík, který zde nechal postavit Karel IV. pravděpodobně jako součást vnějšího obranného systému okolí hradu Karlštejn. Podle pověstí se zde nachází poklad, který lze nalézt a vykopat jen o Velikonocích na Velký pátek. Důkazem, že se o to již někdo pokoušel, jsou sutinami zasypané jámy uprostřed ruin na místě původní věže, které ústí na dně sklepení.

Opusťme ale Karlík a vydejme se vzhůru do opačného svahu Karlického údolí. Za lesem vejdemo do vesničky Mořinka s malebnou návší s kapličkou, hostincem i příjemným posezením ve stínu vysokých ořešáků. Odtud už nám zbývají pouhé 3 km do cíle naší dnešní cesty - ke hradu Karlštejn.

Nenechte se odradit davy turistů. Karlštejn je opravdu jedním ze skvostů naší země, který nechal vybudovat Karel IV. jako místo uložení a ochrany císařských korunovačních klenotů Svaté říše římské a nejceněnějších relikvií Českého království a jako duchovní centrum říše. Karel IV. ho měl nechat postavit dle bájněho hradu svatého grálu, informací o jeho výstavbě je v kronikách však překvapivě málo. Zajímavostí je, že hrad měl zdědit další císař Svaté říše římské, České republiky tedy teoreticky nepatří.

V Malé věži se nachází kostel zasvěcený Panně Marii. Kde lépe než zde se ponořit do modlitby a hlubokých myšlenek, které jen tak mimoděk na mariánské pouti tiše a leckdy nepozorovaně a prchavě přicházejí. A samozřejmě nesmíme vynechat impozantní Kapli svatého Kříže obloženou portréty z naší historie pověstného Mistra Theodorika.

Krom hluboké symboliky se zde po celodenní chůzi můžete ale nabažit i hojností dobrého jídla, pití a ubytování v podhradí.

A pro ty z vás, kteří by náš projekt rádi finančně podpořili, uvádíme i náš bankovní účet: 2401482361/2010.

Jitka Lipovská, Pouť na Svatou Horu

Jitka Lipovská, Eva Šíkolová, Tereza Lipovská, Pouť na Svatou Horu

Autoři fotografií jsou Ondra Pěnička, Šimon Pešta, Marek Kraus a autorky článků

Májové rozjímání

Pro každého křesťana je Maria ta, která první uvěřila. Mariina víra není lehkomyslnost, je to důvěřivost. Není zaujata svými zbožnými přáními a představami. Není soustředěna jen na sebe, neotáčí se jen kolem sebe. Je otevřena, otevřena i pro neočekávané.

Věřící Bohu i tam, kde rozum nestačí. Maria je otevřena a je možné ji oslovit. Bůh totiž nemluví nahlas a vtíravě. Pro realizaci svého plánu lásky a spásy si Bůh povolává lidi, kteří mají v úctě jeho - často tak tajemnou - vůli. A často mluví jinak, než bychom čekali. My většinou neslyšíme nic, nebo jenom sebe. Maria mezi mnoha hlasy rozeznává Boží hlas. Ten hlas jí dává jistotu: Pán je s tebou! Maria je milostí obdarovaný člověk.

Maria je ohromena tím, co slyší. Tím, že zakouší Boha. Boží blízkost ji naplňuje bázní. Maria ví, že když se Bůh uchází o člověka, že ho chce celého. Maria mlčí a přemýšlí. Jen tak dochází člověk k víře. Víra neznamená všechno slepě přijímat a myšlení nechat jiným. Maria mlčí a přemýšlí. Ráda by věřila, ráda by věřila celým srdcem. Maria se ptá: Co Bůh ode mne chce? Jen málokterý člověk si položí tuto otázku. Ale Maria chce mít jasno. Boží odpověď je překvapivá. Není to řešení, které by vyřešilo všechny problémy k spokojenosti člověka. Bůh slibuje svého Ducha. Slibuje svého Ducha každému, kdo má otázky. Každému, kdo přiznává své meze, a proto volá Boha. A to už znamená, že věří, že počítá se silou tohoto Ducha. Takový člověk dokáže daleko víc, než si myslí. Ne z vlastních sil, ale z moci Ducha svatého. Víra znamená, že nemožné se stane možným, že v bezvýchodnosti se najde východisko, že v beznaději vyklíčí naděje, že snášíme i nesnesitelné.

Hle, jsem služebnice Páně! Jsem zcela oddaná svému Bohu. Vše nechávám na něm. Ať se mi stane podle tvého slova! Jestliže se stane podle tvého slova, stane se pro nás to nejlepší.

Bože, snadno se říká: Buď vůle tvá! A my to říkáme každý den. Ale když se věci nedějí podle naší vůle, říkáme: Ne, tohle nedokážeme, tohle není možné vydržet. To nejde.

Avšak Ježíš říká: Nic vám nebude nemožné, budete-li mít víru. Protože kdo věří, v tom přebývá Bůh. A u Boha není nic nemožného.

S touto mateřskou vírou touží Maria působit na všechny, kdo se jí svěří jako její děti. Proto základní otázka zní: Co znamená víra nebo být věřícím v křesťanském slova smyslu? To určitě neznamená věřit v cokoli. Sám Ježíš nám řekl, v čem spočívá pravá víra na několika místech. Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. *Kdo v něho věří*, není souzen. Kdo nevěří, již je odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozného Syna Božího. *Kdo věří v Syna*, má život věčný. Kdo Syna odmítá, neuzří život, ale hněv Boží na něm zůstává.

„Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života. Neboť to je vůle mého Otce, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já jej vzkřísím v poslední den.“ „*Kdo věří ve mne*, proudy živé vody poplynou z jeho nitra, jak praví Písmo.“ „*Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne*, i kdyby umřel, bude žít. A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“

A 1. list Janův říká: Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha. Jinak je to jen pověra a modloslužba. To je základní situace každého křesťana.

Mariina víra ukazuje na Ježíše a s Ježíšem k Otci. Je to ukazatel pro naši životní cestu. Maria, viděná bez své víry, by skutečně mohla být idolem, modlou. Maria viděná s její vírou, Maria jako část církve, Maria jako naše sestra ve víře, Maria, která ukazuje na svého Syna a říká jako v Káně „udělejte všechno, co vám řekne“, je pokladem církve. Pokladem, který není jen uložen, ale který je stále působivý.

Takhle věřící křesťané nejsou lidé lehkověrní. Lidé mdlého rozumu, ochotní brát za bernou minci kdejakou povídačku, kdejakou pověru. Také to tak lidé dělají, ale to není víra Mariina, to není křesťanství. Víra tedy znamená: Vstupovat do stále rostoucího tajemství. Abych ale mohl Bohu věřit, musím ho znát a musím mu také přiměřeně rozumět. Svatý Hippolyt napsal: Je jeden Bůh, milovaný, a toho nepoznáme odjinud než ze svatých Písem. Snažme se proto zvědět všechno, co svatá Písma oznamují, a poznat všechno, čemu učí. Věřme tak, abychom zrakem své víry viděli Otce takovým způsobem, jakým on chce být viděn. Maria se stává víc a víc člověkem, který žije z Božího slova. Každý skutek - rozhodnutí - setrvání - které postavíme na víře v Boží slovo, je jakoby další světlo rozžaté v dějinách. A tak ani naše víra nemusí být stále stejná nebo klesající, může být těmito kroky víry rostoucí. Tvá ochota říkat Bohu ano za všech okolností nás, Maria, fascinuje. Děkujeme za Tvou rostoucí víru. Přimluv se, prosíme, ať i nás neopouští ochota dělat další a další kroky víry, aby i naše víra byla pevná i zralá.

P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR

Kázání apoštolského nuncia

Slavnost Matky Boží Panny Marie,
Svatá Hora, 1. ledna 2020

Když jsme se rozhodovali, zda ještě nyní zařadit novoroční kázání apoštolského nuncia, zohlednili jsme fakt, že současný čas je snad více než vhodný pro zastavení se a zamyšlení. Čas ke zvážení, jak pokračovat či spíše v čem začít nově. Tedy nejen Nový rok, tento jediný den v roce, by měl být bodem zamýšlení se a bilancování. I proto vám přinášíme text poměrně vzdáleného novoročního kázání apoštolského nuncia Mons. Charlese Daniela Balvo. PŠ

Nejprve bych rád poděkoval Otci Davidovi Horáčkovi za laskavé pozvání, abych jako hlavní celebrant předsedal této bohoslužbě, kterou slavíme ke cti blahoslavené Panny Marie, Matky Boží, právě tady v této historické poutní svatyni.

Dnešek je prvním dnem nového roku a ve většině zemí na světě existuje tradice, podle které dělají lidé rozhodnutí něco změnit ve svém životě. Někdy se tato předsevzetí týkají jejich fyzického zdraví – jako ubrat na váze, jíst zdravěji a dietněji, více se pohybovat a cvičit – a někdy jsou spíše pro jejich duchovní a osobní život – vyhradit si více času pro modlitbu nebo se ve větší míře věnovat přátelům a rodině.

Nový rok v určitém smyslu představuje nový začátek v životě a toto liturgické období Vánoc zároveň předznamenalo nový začátek lidských dějin a my jej považujeme za dělicí linii v kalendáři a letopočtu – před Kristem a Anno Domini, Léta Páně. Bůh vstoupil do naší historie novým a zcela nečekaným způsobem, když nám z lásky poslal svého jednorozrozeného Syna, který na sebe vzal naše lidské tělo a přebýval mezi námi. To se mohlo uskutečnit díky tomu, že Maria souhlasila s Božím záměrem stát se Matkou spasitele, jak jí to zvěstoval anděl Gabriel. V dnešním druhém čtení nás o tom poučuje svatý Pavel, který říká, že, když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, ženy, kterou dnes uctíváme. Právě díky jejímu mateřství, jak dále pokračuje úryvek čtení, jsme se stali bratřími a sestrami Pána Ježíše a i my tak můžeme oslovovat Boha Otce tím nejdůvěrnějším způsobem a používat slovo, které tak často slýchávám při svých procházkách Prahou z úst dětí – tati, tatínku.

Díky Mariinu mateřství jsme my lidé, kteří jsme chodili ve tmě, uviděli veliké světlo. Tím světlem je Ježíš, dítě, které nám bylo darováno, syn, který se pro nás narodil a který je knížetem pokoje. Před více než padesáti lety byla v rámci

liturgické obnovy kalendáře do něj zpět zařazena tato slavnost mateřství Marii-na. Svatý papež Pavel VI. zároveň zmiňoval nutnost obnovy zbožnosti k Ježíši jako knížeti pokoje. Domníval se totiž, že bylo velmi vhodné sjednotit obojí druh zbožnosti: k Panně Marii jako Matce Boží a k Ježíšovi jako knížeti pokoje. Proto zároveň ustanovil, aby byl 1. leden i Světovým dnem míru a začal tradici vydávání každoročního poselství vždy s jiným tématem. V této tradici pokračovali i jeho nástupci a letos papež František zveřejnil už padesáté třetí poselství s nadpisem: Mír jako cesta naděje: dialog, usmíření a ekologická konverze.

Jako apoštolský nuncius mám mezi jiným za úkol doručit výtisk poselství politickým reprezentantům země – prezidentovi, předsedovi vlády, ministrowi zahraničí a dalším – a také náboženským představitelům, akademickým autoritám a svým kolegům z diplomatických sborů.

Papež František v něm hovoří o hledání míru jako cesty, hledání, které obsahuje dialog a usmíření, stejně jako větší péči a starost o životní prostředí, o kterém mluvím jako o ekologické konverzi.

V úryvku evangelia autor poznamenává, že Maria uchovávala události spojené s Ježíšovým narozením a v srdci o nich uvažovala. Papež František zdůrazňuje, že mír leží v hlubině lidského srdce. Že je něčím, po čem z hloubi toužíme, co střežíme a co je často různými způsoby předmětem našich myšlenek a úvah. V Ježíšově osobě nevidíme pouze našeho Pána, ale také našeho bratra. V něm jsme my všichni byli sjednoceni a tak při vědomí našeho společného původu od Boha musíme usilovat o skutečný mír a bratrství v duchu dialogu a vzájemné důvěry.

Dar pokoje (míru) vyžaduje v každé generaci závazek ze strany lidí, kteří hledají pravdu a společně se nasazují pro dobro všech. Příklad k tomu nacházíme u Ježíše, který povolal své učedníky a volá i každého z nás k neustálému obrácení, a který vydal svůj život proto, abychom byli usmířeni s Bohem a s druhými lidmi.

Jedna z věcí, která tvoří základní kámen magistéria (učení) papeže Františka, je péče o náš společný domov. Touhu po míru proto rozšiřuje na celé stvoření, které je darem od Boha a které podle jeho povolání máme v radosti a s umírněností sdílet. Svatý otec nás proto vybízí k proměně způsobu, jakým vstupujeme do vztahů s našimi bratřími a sestrami a s dalšími bytostmi, se stvořením v jeho bohaté rozmanitosti a se Stvořitelem, který je zdrojem všeho života.

Svatý Pavel do svého listu Kolosanům začlenil starobylý oslavný hymnus na Ježíše Krista, který se narodil z Marie Panny, jejíž mateřství bylo součástí Božího plánu spásy: „On je (věrný) obraz neviditelného Boha, dříve zrozený, než celé tvorstvo. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, (svět) viditelný i neviditelný: ať jsou to (andělé) při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti. Všecko je stvořeno skrze něho a pro něho. (Kristus) je dříve než všechno (ostatní) a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. (Bůh totiž) rozhodl, aby se v něm usídlila veškerá plnost (dokonalosti), a že skrze něho usmíří se sebou všechno (tvorstvo) jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví (prolitou) na kříži zjedná pokoj“ (Kolosanům 1,15-20).

Když tedy začínáme tento nový rok oslavou mateřství Panny Marie, skrze níž přišel Boží Syn, kníže pokoje, na tento svět, můžeme učinit rozhodnutí (předsevzetí) pro nový začátek také v našem životě z víry a svědectví Kristu. Vezměme za svou modlitbu uvedenou v prvním čtení: Hospodin ať nám požehná a ochraňuje nás. Ať nad námi Hospodin svou tvář rozjasní a je nám milostivý. Ať k nám Hospodin svou tvář obrátí a daruje nám svůj pokoj!

Odkazy na biblické texty 1. : 1. čtení - Nm 6,22-27 • 2. čtení - Gal 4,4-7 • Evangelium - Lk 2,16-21

Opravy na Svaté Hoře

Co se podařilo

■ Vloni jsme vás informovali o záměru výměny rozpadlých laviček na Toufarově louce. Jedná se o soubor devíti laviček v blízkosti Toufarova kříže. Dle závazného stanoviska památkového úřadu a po jednání s městem Příbram byly nové lavičky zhotoveny hned po letošních Velikonicích. Lavičky zhotovily a instalovaly Technické služby města Příbram. Typově korespondují s lavičkami instalovanými městem Příbram v loňském roce na cestě ze Svatohorského náměstí ke studánce. Na realizaci jejich výměny se podílí všichni dárci, kteří přispěli. Díky vám se podařila další dobrá věc a lavičky mohou sloužit nám všem.

Co chystáme

■ Pro letošek máme v plánu začít s projektem obnovy Svatohorské studánky. Vloni na podzim jsme požádali o zařazení do Programu zachrany architektonického dědictví. Projektová dokumentace k obnově studánky je již připravena a závazné stanovisko památkového úřadu jsme již obdrželi. Dále budeme žádat o dotace, abychom byli schopni zrekonstruovat historicky významný objekt, který řadu let zeje prázdnotou. Dosud došlo k hydrogeologickému průzkumu, abychom zjistili množství a kvalitu vody v 78 m hluboké studánce. Průzkum byl uskutečněn

sponzorsky firmou Water System pana Lipanského z Prahy. Čekáme na vypsání dotačních titulů.

■ Jinou záležitostí, kterou se zabýváme, je pořízení a instalace nových, vzhledově přijatelných odpadkových košů v celém vnějším areálu Svaté Hory. V tuto chvíli jsme ve fázi grafické přípravy návrhu, jak by koše mohly vypadat a na jakých místech by mohly být instalovány.

■ Další plán se týká cesty, jež vede podél krámků k bezbariérovému parkovišti u Březnické brány a dále směrem od Březnické brány za roh Březnické kaple, kde se svažuje ke krápníkové kapli Máří Magdalény a Svatohorským schodům. Cesta i samotné parkoviště jsou značně nevyhovující, šterkové a plné výmolů a děr. Stav cesty se rok co rok vlivem počasí zhoršuje. Rozmyslíme o vydláždění celé cesty s bezbariérovým parkovištěm. K tomu ovšem bude potřebné získat finanční prostředky z případných dotací a v první řadě svolení patřičných úřadů.

■ Značně poškozená je střecha krámků vedle svatohorského náměstí. I s její opravou do budoucna počítáme.

■ Také bychom rádi provedli natření šindelových střech ambítů a baziliky.

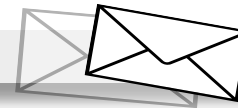
■ Socha sv. Vojtěcha, která zdobí prostranství před budovou proboštsství, také volá po restaurátorském zásahu. Rádi bychom ji obnovili.

Plánů je tedy mnoho. Prosím Vás o pomoc našemu společnému vzácnému poutnímu místu. Konto na opravy je 35-520395309/0800, konto na běžné potřeby a provoz Svaté Hory je 520395309/0800 u České spořitelny Příbram. Kontakt pro sponzory je basilica@svata-hora.cz.

Za dobrodince se denně modlíme a v pátek v 7.00 hodin je za ně sloužena mše svatá.

P. David Horáček, CSsR

Listárna

Na konci je vždycky účet

Doba už je taková. Kafe s kamarádkou, „jedno s klukama,“ a... – na konci je účet. Vzpomněl jsem si na tuhle mrzkou pravdu, když jsem na internetu četl poděkování pátera Davida Horáčka, CSsR ze Svaté Hory. Kdo poděkuje jim, těm kněžím, a jak si stojí Svatá Hora dnes, v době, kdy byla nucena zavřít brány kvůli koronaviru? Nevěděl jsem, zvedl tedy telefon, domluvil si schůzku, zeptal se, a... – nestačil se divit.

Víte, že svatohorští kněží, redemptoristé, své služby v době koronaviru nejen neutulili, ale naopak ještě více rozšířili? Že denně přes internet vysílají víckrát, než před uzavřením areálu? Že nikoho nenechají na holičkách, a když je to třeba (zejména v posledních chvílích člověka), tak prostě přijedou virus nevirus? Že denně vyprošují požehnání a svěťují Panně Marii starosti a radosti desítek a stovek zcela konkrétních lidí? Že se se svým trápením může svěřit kdokoli z nás, věřící i nevěřící, pravidelný návštěvník bohoslužeb, stejně jako ten, kdo na Svatou Horu zavítá jenom občas na procházku? Že celý areál udržují v chodu, abychom tam mohli znovu vstoupit, jakmile to situace dovolí? Že devatenáct zaměstnanců je oficiálně doma za šedesát procent platu, ale přesto pomohou, kde mohou alespoň na chvíli a bez nároku na odměny? Věděli jste, že tohle všechno zajišťuje šest, slovy šest „chlapíků“ (snad mi to označení prominou). A že za to dostávají čtyři, opakuji, nepřepsal jsem se: čtyři minimální mzdy dohromady, o které se dělí? Neuvěřitelné.

Možná si někteří řeknou, že je to nezajímá, ať si tam na té Svaté Hoře, dělají, co chtějí. Opravdu? Ruku na srdce, ptám se: Kdo z příbramských nebyl nikdy na Svaté Hoře? Kam vezmete své známé, na procházku? Jaké obrázky najdete, když do vyhledávače Google dáte heslo „Příbram“?

Moc Vás prosím o pomoc pro ně. O pomoc pro Svatou Horu. Jestli to jde, jestli můžete, jestli Vám to situace dovolí, pošlete jim měsíčně „jedno, dvě kafe“ (kolik to je, to samozřejmě nechávám na Vás). Budou Vám vděční a pomůžete tím dobré věci. Snad mohu poodhalit, že už teď se chystá velká slavnost, poděkování a setkání na oslavu ve zdraví přežití doby koronavirové. A nejen to. Začnou prohlídky Svaté Hory s knězem, budete-li chtít, podíváte se i do míst, která nejsou obvykle dostupná, a řada dalších věcí. – Kněžím už se po lidech stýská, takhle otevřeně mi to řekli.

Oni sami by asi o pomoc nevolali, jediný velmi nenápadný postesk lze najít na internetových stránkách (vpravo nahoře záložka „Podpořte nás“), kde se dočteme, co vše se podařilo, co je rozpracováno a co se chystá. Najdeme tam i ten účet pro nastavení trvalého příkazu nebo pro zaslání jednorázové pomoci. Je to: 520395309/0800.

Na a do zprávy pro příjemce můžeme napsat, nač mají ty peníze použít. Nebo třeba jenom slovo „kafe“, jako že jsme místo účtu v kavárně podpořili Svatou Horu. Redemptoristé ji totiž převzali do správy před třiceti roky, minulý týden měli „narozneniny“, starají se dobře a chtějí se starat stále.

Pavel Švarc (Facebook 7. 4. 2020)

Zprávy ze Svaté Hory

- ❑ Letošní **cyklus přednášek PhDr. Věry Smolové** s názvem „Lidé ze svatohorských vín“ začal prvním tématem „Arnošt z Pardubic a svatohorská soška Panny Marie“ ve středu 8. ledna. Další přednáška „Příběh Jeníšek z Újezda a Carlo Lurago“ proběhla 5. února a zatím poslední s názvem „Leopold I. a Matouš Ferdinand Sobek“ se konala 4. března. Všechny přednášky byly spojeny s ochutnávkou svatohorských vín. **Prerušený cyklus bude v příštím roce komplet zopakován!**
- ❑ Na **Nový rok** celebroidal v bazilice mši svatou v 11.00 Apoštolský nuncijs v ČR, Mons. Charles Daniel Balvo. Pan nuncijs s doprovodem poté přijali pozvání na oběd s redemptoristy a přáteli. V rámci návštěvy Svaté Hory se na závěr zúčastnili zpívání u jeslíček.
- ❑ Novoroční **Zpívání u jeslíček**, stejně jako tři předešlá prosincová Zpívání, bylo profesionálně nahráváno za účelem vytvoření CD. Mělo by vyjít před Vánocemi 2020 jako dárek těm, kdo nemohou do kostela přijít. Budou tak moci Zpívání u jeslíček prožít v klidu domova.
- ❑ V pátek 10. ledna P. David Horáček, CSsR a Josef Hovorka **poděkovali dětem** v ZŠ 28. října v Příbrami a v ZŠ Školní 75 v Příbrami za účast ve vánoční soutěži Vánoce v Čechách a v Itálii. Zároveň odměnili ty děti, které získaly ocenění. Organizátor soutěže Josef Hovorka připravil výstavu soutěžních obrázků, a to přímo v bazilice. Výstava byla k vidění až do 2. února.
- ❑ Od 14. ledna do 18. února byla v Plzeňské kapli k zhlédnutí **výstava** s názvem Camino na kolečkách aneb život na vozíku nekončí. Výstava mapovala 640 km dlouhou cestu vozíčkáře Honzy Duška do Santiaga de Compostela.
- ❑ Od 17. ledna až do konce roku je v Pražské kapli umístěna **putovní výstava** s názvem Ještě jsme ve válce. Jedná se o sérii komiksů, které přibližují osudy 13 lidí, kteří bojovali ve válečné frontě, prošli koncentračními tábory či komunistickými lágry nebo zažili mučivé výslechy StB.
- ❑ V pátek 17. ledna se v přednáškové místnosti proboštství uskutečnila **přednáška pana Tomáše Jindřicha** ze spolku Ultreia z. s. o putování nejen do Santiaga de Compostela „Jak si na pouť narovnat záda a zapomenout na fyzioterapeuta aneb z Prahy do Santiaga de Compostela během deseti let“.
- ❑ **115. výročí povýšení Svaté Hory na baziliku** připadlo na úterý 21. ledna.

- ❑ Ve středu 22. ledna se v odpoledních hodinách konal v barokním refektáři **koncert dětí** ze ZUŠ v Příbrami.
- ❑ Ve čtvrtek 23. ledna se v refektáři proboštství uskutečnilo **Soiree** k letošnímu Hudebnímu festivalu Antonína Dvořáka. Celý festival byl nakonec z důvodu opatření vzniklých v souvislosti s nálezem koronaviru pro letošní rok zrušen. Konalo se tak jenom Soiree.
- ❑ 17. února jsme se v bazilice **rozloučili** s dlouholetou členkou svatohorského chrámového sboru **Ludmilou Fousovou**. Žádoucí mši svatou celebroidal P. Stanislav Přibyl, CSsR.
- ❑ „Camino na kolečkách - na vozíku život nekončí“ byl název cestopisné **besedy Jana Duška a Petra Hirsche** s promítáním v refektáři proboštství dne 18. února. Následující den se beseda konala i pro objednané školy. Obě akce byly demisáží stejnojmenné výstavy instalované v Plzeňské kapli.
- ❑ V bazilice již od loňského roku vzniká na nových varhanách Vladimíra Šlajcha v podání Jaroslava Tůmy souborná audiovizuální **nahrávka varhanního díla** J. S. Bacha. Letos jsme se rozhodli pro veřejné generálky před nahráváním. Vznikl tak cyklus veřejných koncertů, koncipovaný jako generální zkoušky na jednotlivá natáčení. První generálka proběhla 29. února. Další plánované generálky v březnu a v dubnu byly z důvodu uzavření areálu (koronavirus) zrušeny.
- ❑ Liturgii mši svatých v neděli 1. března v 9.00 a v 11.00 doprovodila Schola cantorum pilsensis (plzeňská schola) **zpěvem gregoriánského chorálu**.
- ❑ **Postní duchovní obnovu** v bazilice v sobotu 7. března vedl Mons. Mgr. Jan Paseka, generální vikář Královéhradecké diecéze, také bývalý svatohorský ministrant. Obnova byla zahájena v 9 hodin mši svatou s duchovním slovem, následovala adorace Nejsvětější svátosti a možnost svátosti smíření. Celá duchovní obnova pak byla zakončena krátkým koncertem. (Pozn. redakce: Rozhovor s Mons. Janem Pasekou přineseme v příštím čísle časopisu.)
- ❑ Od pátku 13. března se z důvodů nařízení vlády ČR, souvisejícími s nálezem koronaviru, konaly **bohoslužby bez účasti veřejnosti**. Následující den, tedy v sobotu 14. března, byla uzavřena prodejna, průvodcovská služba, exerciční dům i celý areál Svaté Hory.
- ❑ V neděli 15. března byla **mše svatá v 9.00 přenášena Českým rozhlasem**, stanicí Vltava. Bohoslužba byla bez účasti veřejnosti. Celebroidal P. David Horáček, CSsR.

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2020

Termín	Název kurzu	Exercitátor / vede	Cena
25. 5. -29. 5.	Exercicie „Ars celebrandi, o eucharistii“	P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR	2080 Kč
1. 6. -5. 6.	Exercicie „Věříme v Boží prozřetelnost?“	P. Jan Kunik, CSsR	2080 Kč
18. 6. -21. 6.	Ikonopisecký kurz, info: DamianM@seznam.cz	Martin Damian	-
22. 6. -26. 6.	Exercicie „Smíření se sebou samým“	P. Josef Michalčík, CSsR	2080 Kč
29. 6. -3. 7.	Exercicie „Smysl pro modlitbu v životě křesťana“	P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR	2080 Kč
3. 8. -7. 8.	Exercicie „Umění rozlišování duchů“	Václav Čáp	2080 Kč
10. 8. -14. 8.	Exercicie pro všechny „Modlitba v životě křesťana“	Mons. Josef Žák	2080 Kč
23. 8. -29. 8.	Exercicie pro kněze	P. Miloslav Kabrda, SDB	3180 Kč
14. 9. -18. 9.	Exercicie „Poutník na zemi“ - svátosti na cestě životem	P. Petr Beneš, CSsR	2080 Kč
21. 9. -25. 9.	Exercicie „Identita i důstojnost muže a ženy podle Evangelia“	P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR	2080 Kč
1. 10. -4. 10.	Exercicie pro seniory „Stáří jako oloupení nebo osvobození?“	Mons. Aleš Opatrný	1650 Kč
19. 10. -23. 10.	Exercicie „Křesťanská láska a odpuštění“	P. Josef Michalčík, CSsR	2080 Kč
8. 11. -14. 11.	Exercicie pro kněze „Síla k životu kněze ze svátostné služby“	Mons. Aleš Opatrný	3180 Kč
15. 11. -21. 11.	Exercicie pro kněze V duchu spirituality Hnutí fokoláre	Mons. František Radkovský	3180 Kč

Začátek exercicií je první uvedený den v 17.30 hodin večer v refektáři kláštera. Datum i čas konce exercicií je uveden u konkrétních kurzů.

Příhlášky jen písemně: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí P. Marie Příbram - Svatá Hora, Exerciční dům, 261 01 Příbram II/591 nebo e-mailem na adrese ex_dum@svata-hora.cz případně vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>. Informace: +420 731 619 800.

Významné akce a poutě, hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

22. 5.	Muzejní noc 2020. Celostátní Festival muzejních nocí. Svatohorské muzeum bude otevřeno za symbolickou cenu 20 Kč. Akce bude uskutečněna s ohledem na aktuální situaci. Sledujte aktuality na svata-hora.cz .
23. 5.	Poutí Matice Svatohorské. Mše sv. v bazilice v 10. 00.
31. 5.	Seslání Ducha Svatého. Možnost získat plnomocné odpustky.
11. 6.	Těla a Krve Páně. Doporučený svátek. Možnost získat plnomocné odpustky.
12. 6.	Noc kostelů. Tradiční „večer otevřených chrámů“. Prohlídky, koncerty... Akce bude uskutečněna s ohledem na akt. situaci. Aktuality na svata-hora.cz .
14. 6.	Oslava Božího Těla. Po mši sv. v 9.00 následuje euch. průvod. Ostatní mše sv. v 7.30, 11.00 a 15.30 z 11. neděle v mezidobí.
19. 6.	Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Možnost získat plnomocné odpustky.
	Řeckokatolická pouť. Sv. liturgie v 10.30 u Korunovačního oltáře, zpovídání od 9.00, modlitba posv. růžence v 9.30, ve 14.00 mariánský akathist.
20. 6.	Korunovace – vigílie. Mši sv. v 19.30 celebroidal apoštolský nuncijs Mons. Charles D. Balvo. Hudba: J. A. Sehling - Missa B.V. Conceptionis seu integra. Následuje světelný průvod. Ostatní mše sv. v 7.00, 9.00 a 17.00.
21. 6.	288. výročí Korunovace. Hlavní mši sv. v 9.00 celebroidal kard. Dominik Duka (75 let od konce II. sv. války). Po mši sv. průvod s mil. soškou. Ostatní mše sv. v 7.30, 11.00 a 15.30. Možnost získat plnom. odpustky.
27. 6.	Panny Marie, Matky ustavičné pomoci. Úctu k ikoně Matky Ustavičné Pomoci šíří kongregace redemptoristů po celém světě.
29. 6.	Sv. Petra a Pavla. Doporučený svátek. Možnost získat plnomocné odpustky.
30. 6.	Bl. Gennara Sarnelli, CSsR, právníka, duchovního spisovatele. Bojoval proti šíření prostituce a nadměrnému zatěžování dětí prací.
5. 7.	Sv. Cyrila a Metoděje. Doporučený svátek.
19. 7.	Nejsvětějšího Vykupitele. Titulární slavnost kongregace redemptoristů.
22. 7.	Sv. Máří Magdaleny. Mše sv. v 9.00 a v 17.00 v krápníkové kapli sv. Máří Magdaleny.
1. 8.	Sv. Alfonse Maria de Liguori, CSsR, zakladatele redemptoristů. Možnost získat plnomocné odpustky. Při mši v 17.00 proběhne obnova řeholních slibů.
7. 8.	Pout' bez bariér. Pout' nemocných a zdravotně postižených. Mše svatá v 10.00 s udělováním svátosti pomazání nemocných.
15. 8.	Nanebevzetí Panny Marie. Možnost získat plnomocné odpustky.
16. 8.	Poutní slavnost – vigílie. Mše sv. v 19.30 se světelným průvodem, celebroidal P. Stanislav Přibyl, CSsR, gen. sekretář ČBK. Ostatní mše sv. v 7.00, 9.00 a 17.00.
16. 8.	Poutní slavnost. Hl. mše sv. v 9.00, celebroidal P. Petr Beneš CSsR. Hudba: S. Jelinek - Proprium. Ostatní mše jako v neděli. Možnost získat plnom. odpustky.
25. 8.	Bl. Metoděje Dominika Trčky. První řeckokatolický viceprovinciál na Slovensku, zemřel na následky mučení v Leopoldovské věznici.
27. 8.	346. výročí posvěcení baziliky. Možnost získat plnomocné odpustky.
5. 9.	Pout' bývalých i současných svatohorských vokalistů, trubačů a ministrantů v 9.00. Ostatní mše sv. v 7.00 a 17.00.
12. 9.	Příbramská svatohorská šalmaj. Historická slavnost na svatohorském náměstí od 10.00 do 23.00.
	Běh hasičů do svatohorských schodů. Pořádá Sbor dobrovolných hasičů Březové Hory.
19. 9.	Svatohorský Downtown Příbram
26. 9.	Bl. Kašpara Stangassingera, CSsR. Vychovatel mládeže, působil v Německu, zemřel v 28 letech.

Otevírací doba a pořad bohoslužeb na Svaté Hoře

Neděle Areál otevřen 6.30–17.00

Mše svatě v 7.30, 9.00, 11.00 a 15. 30. Po každé mši svatě je požehnání milostnou soškou a její uctívání
Po odpolední mši svatě jsou zpívány nešpory. Před mší svatou v 7.30 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Pondělí - sobota Areál otevřen 6.30–18.00

Mše svatě v 7.00, 9.00 a 17.00 (v sobotu s nedělní platností)

Před mší svatou v 7.00 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Požehnání milostnou soškou a uctívání po mši svatě v 7.00, 9.00 a 17.00

Ve čtvrtek Po odpolední mši svatě půlhodinová adorace

V pátek Mše svatá v 7.00 obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské

V sobotu Po mši svatě v 9.00 mariánská pobožnost s přednesením proseb. Můžete je zasílat poštou,
e-mailem prosba@svata-hora.cz, formulářem na www.svata-hora.cz, nebo je předat osobně v sakristii

V postní době V pátek od 16.30 a v neděli od 15.00 křížová cesta

V květnu Denně kromě čtvrtku a neděle po odpolední mši svatě májová pobožnost s katechezí

Svátost smíření Příležitost ke zpovědi je půl hodiny přede mší svatou, na požádání kdykoli

Zpovědní služba v bazilice po-so půl hodiny před každou mší svatou

Dále 10.00–11.00 a 16.00–17. 00. V neděli před každou mší svatou

Schody Svatohorské schody otevřeny 8.00–17.00 (v zimě jen do 15.30)

Úřední hodiny farního úřadu

pondělí & čtvrtek: 10.00–11.30; 13.30–16.00

V případě nutnosti je možné se nepřetržitě obracet na duchovní správu na tel: 731 619 668

Svatohorské poutní muzeum, průvodcovská služba a prodejna

Odpovědná osoba: Martina Jechortová.

Kontakt: +420 731 619 800, +420 318 429 943, e-mail: prohlidka@svata-hora.cz

E-shop: <http://shop.svata-hora.cz>

Otevírací doba: neděle: I. – XII: 9.00–17.00 • pondělí – sobota: I.–V. & IX.–XII: 9.00–16.00 • V.–VIII.: 9.00–17.00

Prohlídka areálu s výkladem včetně návštěvy běžně nepřístupných prostor je možná V. – IX. denně v otevíracích hodinách
prodejny, jindy jen po předchozí domluvě. Začátek poslední prohlídky hodinu před zavírací dobou.

Prohlídku větších skupin, zejména cizojazyčnou, je vhodné v dostatečném předstihu objednat písemně nebo e-mailem.

Prohlídky v zimním období je třeba předem domluvit, min. počet osob je 5. Jako alternativu pro jednotlivce nabízíme v tomto období prohlídku se zapůjčeným textem. Informace v prodejně v ambitu.

Prohlídka areálu s koncertem. Po předchozí domluvě pro skupiny s min. 10 účastníky je možná prohlídka s průvodcem,
po které následuje půlhodinový koncert na nové velké varhany v bazilice.

Prohlídka nové expozice muzea. Každý den v otevírací době prodejny.

Prohlídka nově zrekonstruovaných sklepních prostor a zvonice. Prohlídky jsou možné ve vybraných termínech/po domluvě.

Nové aktivity na Svaté Hoře Vám nabízíme díky projektu, který je spolufinancován Evropskou unií v rámci IOP Projekt CZ.1.06/5. 1. 00/24.09583
„Příbram - Svatá Hora - vzorová obnova poutního areálu“

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Matice Svatohorská, o. s., Svatá Hora 591, 261 01 Příbram II, tel: 604 594 925,
e-mail: casopis@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>.

Od roku 2017 vychází 4x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar
(náklady na 1 výtisk činí 15 Kč + poštovné). Řídí redakční rada.

Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima, spol. s r. o. Expedici zajišťuje PostServis.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a. s., č. ú. 523967309/0800. Zájemci o pravidelné odebrání pište na adresu redakce.

Saatchorské „prázdné“

